

TANTÁRGYI ADATLAP

1.1 Pszicholingvisztika

BMETE47MN30

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

1.1 Pszicholingvisztika

Azonosító

BMETE47MN30

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi jegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

Neve   *Beosztása*   *Email címe*

Dr. Lukács Ágnes egyetemi tanár lukacs.agnes@ttk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Külső tanszék

A tantárgy weblapja

<http://cogsci.bme.hu/~ktkuser/KURZUSOK/BMETE47MN30/>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar, angol - HU,EN

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Pszichológia mesterszak - Kognitív pszichológia specializáció 2020/21/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **1**

Közvetlen előkövetelmények

Erős   Nincs

Gyenge   Nincs

Párhuzamos   Nincs

Kizáró feltételek   Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

-

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A kurzus célja, hogy bemutassa a pszicholingvisztika kutatási területeit és módszereit, és ezeknek a területeknek a legfontosabb eredményeit. A diákok elsajátítják a beszédhangok, szavak és mondatok megértésének, produkciójának és elsajátításának modelljeit, és képessé válnak azok kritikai értékelésére, ezeket tudják nyelvészeti és kognitív modellekhez kapcsolni. Szó lesz a nyelv biológiai és társas alapjairól és evolúciójáról, a nyelvvelsajátítás és a felnőttkori nyelvhasználat zavarairól is.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a pszicholingvisztika alapfogalmait, összefüggéseit, és az egyes nyelvi szintek feldolgozásának, produkciójának és elsajátításának elméleteit.

Képesség

1. Képes megérteni a pszicholingvisztikával kapcsolatos témák jellemző szakirodalmát, és önállóan is képes szakirodalmi forrásokat keresni.
2. Képes arra, hogy szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon a pszicholingvisztikával különböző témakörökben.

Attitűd

1. Nyitott a szakterületéhez kapcsolódó tudás bővítésére.
2. Nyitott és motivált a megszerzett tudás alkalmazására.
3. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival.
4. Nyitott az információtechnológiai eszközök használatára, amelyet az előadások során alkalmazunk.

Önállóság és felelősség

1. Elvárja és hasznosítja az új ismereteket.
2. Aktívan részt vesz az ismeretelsajátítás folyamatában.
3. Felelősen és önállóan old meg egyéni és csoportos feladatokat.
4. Csoportmunka során együttműködik hallgatótársaival.
5. Gondolkozásában a rendszerelvű megközelítést alkalmazza.

Oktatásmódszertan

Előadások.

Tanulástámogató anyagok

- Harley, Trevor (2008) The Psychology of Language. Psychology Press.
- Sedivy, Julie (2014). Language in Mind. UOxford University Press.
- Pléh, Csaba és Lukács, Ágnes (2014) (szerk) Pszicholingvisztika 1-2. Magyar pszicholingvisztikai kézikönyv. Budapest: Akadémiai.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése az írásbeli vizsgán történik.

Teljesítményértékelési módszerek

A szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: Írásbeli vizsga: A tanulók elméleti tudásának megszerzéséről a félév során 1 írásbeli vizsga gondoskodik. A vizsga feleletválasztós és esszékérdésekből áll. A kérdések lefedik az órai anyagot.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- Írásbeli vizsga : 100%

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	> 90
Jeles	80–90
Jó	70–80
Közepes	60–70
Elégéséges	51–60
Elégtelen	< 51

Javítás és pótlás

A TVSZ-nek megfelelő szabályozást vesszük alapul/ Az írásbeli vizsga eredményei a pótló héten javíthatók. Javítás esetén a korábbi és az új eredmény közül a hallgató számára kedvezőbbet vesszük figyelembe.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanóra-kon/participation on contact classes

kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítá-sa/independent acquisition of designated written curriculum

vizsgafelkészülés/exam preparation

összesen/total

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

-

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 Bevezetés 1. Nyelvészeti és pszicholingvisztikai alapfogalmak/Introduction 1. Basic concepts of linguistics and psycholinguistics
- 2 Bevezetés 2. Kérdések és elméleti megközelítések a pszicholingvisztikában/ Introduction 2. Questions and theoretical approaches in psycholinguistics
- 3 A nyelv evolúciója/ The evolution of language
- 4 Nyelv és agy/Language and brain
- 5 Beszédszlelés /Speech detection
- 6 Nyelvelsajátítás 1./Language acquisition I.
- 7 Nyelvelsajátítás 2. Kétnyelvűség/ Language acquisition II. Bilingualism
- 8 A mentális lexikon/Mental lexicon
- 9 Mondatfeldolgozás 1./Sentence processing 1.
- 10 Mondatfeldolgozás 2./Sentence processing 2.
- 11 A társas megismerés szerepe a nyelvben/The role of social cognition in language

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Kognitív Tudományi Tanszék vezetője hagyja jóvá.